

Elektrownia Rożnów.
Zbiór dokumentacji
technicznej i fotograficznej

(1936 - 1939)

III - 19

Wstęp do inwentarza:

I Dzieje ustrojowe twórcy zbioru:

Nie są znane dokładne dzieje Bischoffów, którzy byli właścicielami materiałów. Prawdopodobnie brali czynny udział w budowie zapory i elektrowni wodnej w Rożnowie na stanowiskach kierowniczych. Byli z pochodzenia Szwajcarami. W zbiorze znalazły się także dokumenty związane z rejestracją członków rodziny jako cudzoziemców w Starostwie Powiatowym Nowego Sącza. Ulokowano ich w Rożnowie w kolonii zbudowanej na potrzeby realizacji inwestycji.

Budowa zapory wodnej w Rożnowie trwała od czerwca 1935 r. do 1941 r.. Inwestycję planowano zrealizować już w latach dwudziestych, jednak ze względu na kryzys gospodarczy została ona odłożona. Jednak powódź, jaka miała miejsce 18 lipca 1934 roku na Dunajcu, przesądziła o rozpoczęciu budowy zbiornika retencyjnego. Ostateczny projekt zapory na podstawie pracy prof. Pomianowskiego, przygotowało Biuro Dróg Wodnych Ministerstwa Komunikacji. Realizację inwestycji powierzono początkowo inż. Ziemowitowi Śliwińskiemu. Zapora stanęła w poprzek „pętli rożnowskiej”, w dolinie w której meandrowała rzeka. Napelnianie zbiornika rozpoczęto w drugiej połowie 1941 r. Całkowite wypełnienie nastąpiło w 1943 r. po wiosennych i letnich wezbraniach. Miejsce budowy wybrano w najwęższym miejscu pogórskiego przełomu Dunajca we wsi Rożnów, pomiędzy cyplem góry Łazy (323 m n.p.m.), nazywanym również Łaziska, a stromym, zalesionym, wygiętym na kształt podkowy szczytem północnym Ostrej Góry (459 m n.p.m.). Zapora ma 550 m długości, jej szerokość w koronie wynosi 9 m, a wysokość 32,5 m. Stały przepływ wody wykorzystano do uruchomienia czteroturbinowej elektrowni wodnej, wbudowanej w środek zapory. Betonowy mur o szerokości ok. 40 m stoi na fundamencie wpuszczonym 17 m w podłoże. We wschodniej części zapory znajdują się przepławki (system stopniowych basenów) dla ryb wędrujących w górę rzeki na do roczne tarło. W zachodniej części znajduje się siedem przelewów (w górnej części) i pięć upustów (w dolnej części) dla wysokiej wody. W wyniku spiętrzenia wody przez zaporę powstało Jezioro

Rożnowskie. Przed II wojną światową elektrownia była elementem Centralnego Okręgu Przemysłowego. Uruchomienie elektrowni spowodowało powstanie nadwyżek mocy, znacznie przekraczających lokalne zapotrzebowanie. Nadwyżki te postanowiono przesyłać w rejon Warszawy i Radomia, które zasilane były jedynie przez Elektrownię Powiśle. W 1942 roku zakończono budowę i oddano do eksploatacji dwutorową linię elektroenergetyczną Rożnów – Tarnów Mościce – Starachowice – Warszawa, o napięciu 150 kV. Warszawską stację transformatorową 150/35 kV zlokalizowano w pobliżu miejscowości Szamoty (obecnie na terenie zakładów mechanicznych Ursus). Układ przesyłowy Rożnów – Szamoty pracował do 1944 roku. Obecnie elektrownia Rożnów jest jedną z sześciu elektrowni wchodzących w skład Zespołu Elektrowni Wodnych Rożnów. Pozostałe to Elektrownia Czchów, Elektrownia Przewóz, Elektrownia Dąbie, Elektrownia Olcza i Elektrownia Kuźnice¹.

II Dzieje zbioru

Zbiór został przekazany przez Samuela Bischoffa Muzeum Polskiemu w Rapperswilu w 1997 r.

III Charakterystyka archiwalna zbioru

Zbiór zawiera 40 jednostek inwentarzowych, jednak w związku z tym, że jedną jednostką inwentarzową stanowi często jeden plan techniczny, zostały one umieszczone w łącznie trzech jednostkach fizycznych. Poza dokumentacją techniczną i związaną z nią dokumentacją w postaci aktowej, zbiór zawiera znaczną ilość dokumentacji fotograficznej dokumentującej przebieg budowy zapory oraz elektrowni wodnej w Rożnowie. Materiały aktowe mają postać maszynopisów. Zdecydowaną większość materiałów sporządzono w języku francuskim. Same zaś plany techniczne są dwujęzyczne – polskie i francuskie. Ogólny stan zachowania materiałów przedstawia się jako bardzo dobry.

---

¹https://pl.wikipedia.org/wiki/Elektrownia_Ro%C5%BCn%C3%B3w [dostęp on-line 21-03-2022]

IV Zawartość zbioru

Zbiór zawiera dokumentację techniczną – materiały opisowe w postaci aktowej oraz rysunki techniczne, a także dokumentację fotograficzną obrazującą przebieg budowy zapory wodnej oraz elektrowni w Rożnowie.

V Analiza metod porządkowania

W związku z tym, że znaczną część materiałów stanowi dokumentacja techniczna, całość zespołowa została potraktowana jako zbiór. Przyjęto inwentaryzować jeden plan techniczny jako jedną jednostkę inwentarzową. Na początku zbioru umieszczono dokumentację aktową będącą uzupełnieniem do dokumentacji technicznej. Następnie włączono uporządkowane wcześniej, prawdopodobnie przez poprzednich właścicieli zbioru, materiały oznaczone przez nich numerami 1-19. Następnie umieszczono w zespole pozostałe rysunki techniczne, a na końcu zbiór fotograficzny. Rysunki techniczne zawierają numery inwentarzowe nadane przez twórców samej dokumentacji, zostały one zachowane w inwentarzu jako sygnatury dawne.

1. Description succincete du Barrage et des Travaux D'etanchement

1939, poszyt, mps, j. franc., 11 s.

2. Temoins Sonre Coyne

b. d., l., mps, j. franc., 1 s.

3. Description Succincte des Travaux D'etanchement

1939, poszyt, mps, j. franc., 16 s.

dawna sygnatura: No 1

4. Rejestracja cudzoziemców w Starostwie Powiatowym Sądeckim: Bischoff Samuel, Bischoff Blanche Eglantint

1937, l., kserokopie, j. pol., 2 s.

5. Rożnów – budowa zbiornika i zakładu wodno-elektrycznego do 1938 r.

1938, poszyt, druk, j. pol., 48 s.

6. Problemy statyczne fundowania zakładu wodno-elektrycznego w Rożnowie – odbitka z dwumiesięcznika „Gospodarka Wodna”, inż. Wacław Balcerski

1938, poszyt, druk, j. pol., 14 s,

7. Vue en plan du projet primitif: 1:1000

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 2

8. Vue en plan du project modifié: 1:1000

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 3

9. Profil en long du projet primitif: 1:0000

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 4

10. Profil en long du project modifié: 1:1000

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 5

11. Profil en long géologique général: 1:500

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 6

12. Plan géologique général à la cote 230,0: 1:500

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 7

13. Bloc type avec dispositifs d'étanchement (Projet primitif): 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 8

14. Troçon diagraphme d'injection voile aval: 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 9

15. Troçon diagraphme d'injection voile amont: 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 10

16. Troçon diagraphme d'injection voile liaison: 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 11

17. Projet d'injection de liasion bloc a : 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 12

18. Projet d'injection de liasion blocs b, c, d, e, f : 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 13

19. Projet voile au large R.D.: 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 14

20. Projet voile au large R.G.: 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 15

21. Dispositifs d'étanchéité dans joint de dilatation: 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 16

22. Croquis dispositifs d'étanchéité côté amont: 1:5

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 17

23. Croquis baraquement d'injections: 1:50

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 18

24. Photos

1937-1938, fot. ponaklejane na rozkładaną tekturę, opisy w j. franc., 17 fot.

dawna sygnatura: No 19

25. Przeplawka dla ryb w Rożnowie: 1:50

b. d., rys. techniczny, j. pol., 1 arkusz

dawna sygnatura: 261

26. Rozmieszczenie otworów w ściankach działowych: 1:100/ Zbrojenie ścianki działowej: 1:20

b. d., rys. techniczny, j. pol., 1 arkusz

dawna sygnatura: 277

27. Zapora w Rożnowie – program główny. Marzec 1939: 1:500

1939., rys. techniczny, j. franc., j. pol., 1 arkusz

28. Szalowanie ukośne – strona odwrotna

b. d., rys. techniczny, j. franc., j. pol., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 1097

29. Zapora w Rożnowie – program główny Marzec 1938. Stan robót z początkiem 1938 r. Program robót ziemnych: 1:500

1938, rys. techniczny, j. franc., j. pol., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 1348

30. Profil en long géologique blocs 6-12: 1:200

1939, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

31. Szczegół uszczelnienia fugi dylatacyjnej – wyciąg z planu M.K. no 199: 1:5

1940, rys. techniczny, j. franc., j. pol., 2 arkusze

dawna sygnatura: No 1040^A

32. Profils type des blocs: 1:200

b. d., rys. techniczny, j. franc., j. pol., 1 arkusz

33. Szalowanie ukośne – strona odpowietrzna

1936, rys. techniczny, j. franc., j. pol., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 451^A

34. Program główny. Projekt wstępny Luty 1937 r. Fazy betonowania: 1:500

1937, rys. techniczny, j. franc., j. pol., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 584

35. Program główny. Marzec 1938 r. Betonowanie i montaż – profil podłóżny: 1:500

1938, rys. techniczny, j. franc., j. pol., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 1349

**36. Główny program. Projekt wstępny luty 1937 r. Szczegół wykonania robót ochronnych:
1:500**

1937, rys. techniczny, j. franc., j. pol., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 581

37. Travaux d'étanchement Bloc type: 1:200

1937, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

**38. Program główny Marzec 1938. Stan robót z początkiem 1938 roku. Program robót ziem-
nych: 1:500**

1938, rys. techniczny, j. franc., 1 arkusz

dawna sygnatura: No 1348

39. [Zbiór rysunków technicznych sekcji oznaczonych literami oraz cyframi rzymskimi]

b.d., rys. techniczny, j. pol., 1 arkusz

40. [Fotografie z placu budowy]

1936 – 1939, fotografie, podpisane na odwrotach